

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ
ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
2000–2020

20 ГОДИНА

подршке раду институција
Босне и Херцеговине

*"Слободе људи никада нису биле, нити ће икада бити, сигурне
ако се трансакције њихових владара скривају од њих."*

Патрик Хенри

Уводна ријеч генералног ревизора

Велико ми је задовољство имати част представити вам брошуру поводом обиљежавања 20. годишњице од оснивања Канцеларије за ревизију институција Босне и Херцеговине.

Иако је Канцеларија прилично млада институција, увјерен сам да су иза нас значајна професионална остварења. Почетак рада Канцеларије био је обиљежен хаотичним и неуређеним системом јавне управе који тек што је закорачио у реформски процес. Непостојање критеријума у виду законске регулативе, правила и процедура пословања, ревизорски посао чинио је изразито изазовним.

Захваљујући нашим финансијским, па затим и ревизијама учинка, и препорукама које из њих произлазе дали смо значајан допринос успостављању законодавног оквира за пословање институција БиХ, система финансијског управљања и контроле, активнијем приступу институција БиХ у борби против корупције, унапређењу транспарентности и законитости у кориштењу јавних средстава, и другим важним сегментима јавне управе. И сами смо понекад незадовољни степеном реализације наших препорука јер смо свјесни потенцијала који оне имају за побољшање стања, али, с друге стране, свјесни смо да се друштво и навике споро мијењају па је наша сатисфакција у томе када погледамо уназад и видимо колико се ствари кроз године нашег рада унаприједило.

Наш успјех мјеримо нивоом реализованих препорука и остварених побољшања у раду институција БиХ, али и перцепцијом друштва о нашој професионалности и независности. Сматрам да смо кроз 20 година, у специфичним околностима, успјели одржати висок ниво повјерења у наш рад, нашу независност и професионалност. То није само моје мишљење, него и чињеница која произлази из различитих независних истраживања о степену повјерења у институције.

Све наведено је било могуће остварити једино кроз висок ниво посвећености развојним циљевима особља које је током протеклих 20 година руководило Канцеларијом и кроз изузетно залагање и професионалност ревизорског и другог особља Канцеларије. У овом процесу кључну улогу је имала Шведска државна канцеларија за ревизију која нам је од самог оснивања пружала пријекто потребну професионалну подршку.

Не мање важан допринос нашем успјеху дали су и спољни актери, као што су надлежне парламентарне комисије, са којима смо протеклих година развили јако добру сарадњу, затим институције-субјекти наших ревизија, као и представници организација цивилног друштва и медија.

Користим ову прилику да својим колегицама и колегама честитам годишњицу успјешног рада и пожелим здравље и снагу да и у будућности наставимо давати најкориснији допринос унапређењу управљања у јавном сектору.

Хрвоје Тартковић
генерални ревизор

Садржај

5	Уводна ријеч генералног ревизора
8	Наше руководство
10	Двије деценије у Канцеларији
12	Оснивање и развој Канцеларије
14	Развој и ефекти финансијске ревизије
18	Развој и ефекти ревизије учинка
20	Кључне тачке развоја
22	Руковођење и особље
24	Наш тим
26	Институционална сарадња са Шведском државном канцеларијом за ревизију
28	Сарадња с Парламентарном скупштином БиХ
30	Међународна сарадња
34	Професионална оцјена рада
36	Координациони одбор
37	Други о нама...

Наше руководство

Хрвоје Твртковић
генерални ревизор

Рођен 1970. године у Крешеву.

Дипломирао на Економском факултету Свеучилишта у Мостару.

Скоро цијелу прву деценију своје каријере провео је радећи у приватном сектору, у домену цестоградње и путне инфраструктуре.

Током 2005. и 2006. године, у склопу пројекта Регионалне развојне агенције сарајевске економске регије – SERDA, водио Бизнис центар Општине Крешево.

У Канцеларији ради од краја 2006. године. Обављао је послове ревизора за финансијску ревизију, ревизора учинка и вишег ревизора учинка – вођа тима. Последње четири године, од почетка 2016. године, руководи Одјељењем за ревизију учинка.

Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине га је за генералног ревизора Канцеларије именovala октобра 2020. године.

Рођен 1959. године у Сарајеву.

У Сарајеву завршио Економски факултет.

Радио је у Републичкој управи друштвених прихода Извршног вијећа СР БиХ. Обављао је функцију замјеника генералног директора Републичке управе јавних прихода РС.

У Министарству финансија РС је био помоћник министра финансија за буџет и јавне финансије.

Радио је као члан Канцеларије за разматрање жалби БиХ из реда стручњака из области јавних набавки.

Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине именovala га је за замјеника генералног ревизора Канцеларије новембра 2015. године.

Ранко Кршман
замјеник
генералног ревизора

Рођен 1980. године у Сарајеву.

У Сарајеву завршио Правни факултет Универзитета у Сарајеву. Постдипломски студиј из области Европског јавног права (LLM) завршио у Бристолу, Велика Британија. Има положен правосудни испит, сертификовани је овлашћени интерни ревизор.

Радио је као државни службеник у Парламенту Федерације Босне и Херцеговине, као шеф Одсјека за нормативно-правне послове у Агенцији за полицијску подршку, и као шеф Кабинета министра безбједности Босне и Херцеговине.

У 2013. години именovan је на дужност директора Агенције за полицијску подршку.

Парламентарна скупштина БиХ га је на дужност замјеника генералног ревизора именovala марта 2016. године.

Јасмин Пилић
замјеник
генералног ревизора

Двије деценије

у Канцеларији

„Част ми је и задовољство радити у Канцеларији од њеног оснивања до данас. Почетак мог рада обиљежио је транзициони период када је у БиХ стање било помало хаотично, без успостављеног ефикасног надзора над трошењем јавног новца и управљањем јавном имовином. Ревизију сам завољела јер иста пружа могућност да се пословање институција унаприједи без репресивних мјера, давањем одговарајућих препорука и мишљења. Вјерујем да сам, заједно са колегама, допринијела бољем поштивању законитости пословања у институцијама БиХ, као и јачању финансијске дисциплине у трошењу јавног новца.“

Муневера Бафтић, руководитељка Одјељења 2 за финансијску ревизију

„С великим задовољством дуги низ година обављам посао финансијског ревизора. Заједно са својим радним колегама, настојао сам утврдити неправилности и пропусте у раду институција БиХ, те сагледавао материјалност са аспекта примјерности понашања у јавном сектору БиХ. У своме раду нисмо се само критички освртали на пропусте и недостатке о појавама које су се десиле у прошлости, него смо настојали дјеловати превентивно и усмјерити свој рад за унапређење и побољшање пословања институција. Увјерен сам како смо дали велики допринос развоју система финансијског управљања и контроле, законитости и транспарентности пословања институција, побољшању финансијске дисциплине, креирању квалитетнијег законодавног оквира, те примјеренијем понашању и односу наспрам употребе јавног новца.“

Миро Галић, руководилац Одјељења 1 за финансијску ревизију

„Ревизија је професија која ме је одувјек привлачила и којом се бавим готово цијели свој радни вијек. Заједно са својим колегицама и колегама сам, кроз протекле године, дао значајан допринос унапређењу јавних финансија и кориштењу јавног новца на нивоу институција БиХ. Одговорно тврдим да смо, нашим ревизорским радом, директно заслужни за повећање финансијске дисциплине, изградњу система интерних контрола, доношење и усвајање многих правила и процедура потрошње, као и за већи степен поштивања законитости пословања у институцијама Босне и Херцеговине. Свакако да на овом путу постоји још много изазова које требамо превазићи добром сарадном са другим институцијама и изградњом већег повјерења у наш рад.“

Драгољуб Ковинчић, руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије

„С обзиром на то да сам у Канцеларији почела радити као приправник када сам имала 24 године, Канцеларију сматрам својим професионалним домом у којем сам одрасла и стасала у искусног ревизора. Овдје сам, уз моје старије колеге, њихово знање и искуство које су несебично дијелили, уз едукацију и подршку Шведске државне канцеларије за ревизију, али и кроз свакодневне контакте и рад са нашим субјектима ревизије стекла значајно и непроцјењиво искуство и знање не само као ревизор, већ и као човек. Сада, као вођа ревизорског тима, могу рећи да је велика част и задовољство, али и одговорност, радити у Канцеларији и свакодневно испуњавати њену мисију и на тај начин давати допринос развоју институција и окружења у којем живимо и дјелујемо.“

Наташа Авдаловић, виши ревизор финансијске ревизије

„Имао сам срећу бити један од пионира у Канцеларији уз коју сам растао и професионално се развијао. Од почетка сам свјестан властите одговорности спрам позиције коју обављам па сам се, у складу са радном етиком и властитим моралом, стручно усавршавао у областима везаним за финансијску ревизију и све што јој је блиско. Без лажне скромности, вјерујем да је мој допринос расту и развоју Канцеларије значајан и да у раду достојно представљам и себе и Канцеларију у складу са највишим стандардима ревизионе праксе. У свом сам послу, кроз све ове године рада, увијек настојао, понајприје, бити одговоран према себи, али и према менаџменту Канцеларије и оправдати повјерење које ми је указано.“

Нермин Хамзагић, виши ревизор за послове контроле квалитета финансијске ревизије

Оснивање и развој Канцеларије

Босна и Херцеговина (БиХ), као земља у транзицији, до 2000. године није имала успостављену традицију екстерне ревизије јавног сектора. Постојала је, међутим, контрола која се проводила у оквиру бивше Службе друштвеног књиговодства која, на неки начин, представља претечу данашњем схватању екстерне контроле коју проводе врховне институције за ревизију.

Темељ савремене ревизије јавног сектора постављен је 1977. године у Лими, Перу, када је на конгресу Међународне организације врховних ревизионих институција донесена Лимска декларација којом су успостављени основни принципи дјеловања врховних ревизионих институција и ревизије јавног сектора уопште. Главни циљ Лимске декларације био је позвати на успостављање врховне институције за ревизију институција јавног сектора у свакој земљи чија независност треба да буде уставно и законски загарантована.

Доношењем Закона о ревизији финансијског пословања институција Босне и Херцеговине 1999. године успостављена је Канцеларија за ревизију финансијског пословања институција Босне и Херцеговине (Канцеларија), као независна институција задужена за екстерну ревизију пословања институција БиХ.

Предсједништво Босне и Херцеговине је, у складу са поменутиим Законом, именовало прво руководство Канцеларије које су чинили: Иван Милетић, генерални ревизор, те Драган Кулина и Самир Мушовић, као замјеници генералног ревизора.

„Била ми је част учествовати у успостави Канцеларије за ревизију институција Босне и Херцеговине и бити њеним првим генералним ревизором. Градили смо прву врховну институцију ревизије јавног сектора у Босни и Херцеговини која се заснивала на демократским принципима надзора над финансијским пословањем извршне власти, а истовремено слиједила постулате Међународне организације врховних ревизионих институција у погледу независности, непристраности и професионалне просудбе. Послије 20 година, задовољство је видјети Канцеларију која је постала институција од повјерења, респектабилан и равноправан партнер унутар међународне заједнице врховних ревизионих институција.“

Иван Милетић

Први Закон о ревизији омогућио је провођење првих ревизија те је Канцеларија, 2001. године, објавила и прве извјештаје о ревизији финансијског пословања институција Босне и Херцеговине. Чињеница да је, од девет извјештаја о ревизијама завршних рачуна за 2000. годину, Канцеларија дала свега једно мишљење без квалификације, док код двије институције, због недовољне документације и низа других разлога, није била у могућности изразити мишљење, на најбољи начин илуструје колико је ургентна била потреба да се започне с увођењем реда у јавне финансије.

Током неколико наредних година, а како су јачали свијест и знање о улози ревизије јавног сектора, постало је јасно да су првобитном закону биле потребне темељите измјене. Првенствено је било потребно ојачати независност саме институције ревизије, дефинисати положај и начин именовања генералног ревизора као и положај и статус његовог особља. Требало је додатно нагласити и друге облике дјеловања Канцеларије, изван саме ревизије финансијског пословања.

Током 2004. и 2005. године, група, коју су чинили представници Канцеларије, колеге из двије ентитетске канцеларије за ревизију, колеге и ментори из Шведске државне канцеларије за ревизију те експерти из међународних организација које су се у БиХ ангажовале на реформисању и осавремењивању јавне управе те јавном, транспарентном и одговорном управљању јавним новцем, припремила је и предложила измјене Закона о ревизији финансијског пословања институција Босне и Херцеговине и законе о ревизији институција на нивоу ентитета у БиХ. Измјене су биле свеобухватне те су, као такве, захтијевале усвајање потпуно новог закона о ревизији институција Босне и Херцеговине прилагођеног потребама, искуствима и окружењу у БиХ, а истовремено савременог и у цијелости усаглашеног с европским стандардима. Нови закон, Закон о ревизији институција Босне и Херцеговине, усвојен је 2006. године.

Паралелно с развојем законодавног оквира радило се на развијању властите организације те на одговарајућем кадровском попуњавању. Непостојање традиције ревизије јавног сектора у БиХ чинило је посао запошљавања одговарајућег особља тежим. Руководство Канцеларије се стога одлучило на комбиновани приступ па се приступило сачињавању тимова од мањег броја искусних економиста са сертификатима из рачуноводства и ревизије и богатим радним искуством, а осим тога, дата је прилика већем броју младих људи са тек стеченим дипломама да се специјализују за послове ревизије и свој позив пронађу у Канцеларији.

Развој и ефекти финансијске ревизије

Одмах након оснивања, Канцеларија је, у складу са Законом о ревизији финансијског пословања институција Босне и Херцеговине, почела са провођењем првих финансијских ревизија буџетских корисника. У 2000. години три тима (укупно девет ревизора финансијске ревизије и један ИТ ревизор) су обавили девет финансијских ревизија, а већ 2003. године извршена је ревизија свих дотадашњих буџетских корисника, односно извршене су укупно 33 ревизије.

На почетку рада, финансијска ревизија се сусретала са низом проблема у свом раду тако да се за поједине институције чак није могло изразити мишљење ревизора. Неуређеност система се огледала у проблемима као што су:

- непостојећа и неуређена законска регулатива
- недостатак јединствених рачуноводствених политика и процедура
- недостатак јединственог контног плана и политика финансијског извјештавања
- недовољно развијен систем финансијског управљања и контроле
- непостојање интерне ревизије
- отварање посебних билансних рачуна и одвојено пословање преко истих
- прекорачење утrophка буџетских средстава по буџетским позицијама
- непостојање годишњих и стратешких планова и програма рада
- нетранспарентно извјештавање о раду институција и трошењу јавних средстава
- непостојање јединствених правила и процедура за одређене категорије расхода и процеса
- слабости у планирању прихода и расхода

Резултат наведеног неуређеног система био је низак степен контроле над пословањем буџетских корисника и утrophком јавних ресурса.

Данас, након 20 година рада, Канцеларија има 25 финансијских ревизора који обављају финансијске ревизије 74 буџетска корисника – институција БиХ, ревизију извршења годишњег буџета институција БиХ, те специјалне ревизије на захтјев Парламентарне скупштине БиХ.

Методологија финансијске ревизије развија се од самог почетка оснивања Канцеларије, а највећим дијелом је унапријеђена оснивањем Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије 2010. године. Контрола квалитета ревизије обезбјеђује се путем обавезних корака у процесу ревизије, који су подржани методологијом рада финансијске ревизије. Сви поступци усклађени су са INTOSAI оквиром професионалних објава (IFPP) и, у оквиру истог, Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI).

Током протеклих 20 година рада у домени финансијске ревизије, Канцеларија је дала значајан допринос унапређењу пословања и финансијске дисциплине буџетских корисника, повећању транспарентности финансијских информација и пословања институција БиХ, те успостављању институционалног оквира за превенцију и борбу против корупције.

Указивањем на неправилности у раду институција БиХ, како на појединачне, тако и на оне системске природе, објављивањем извјештаја о ревизији заснованих на међународним ревизорским стандардима, те давањем конкретних налаза и препорука, Канцеларија је дала значајан допринос у:

- успостављању законодавног оквира за пословање институција БиХ (доношењу законских и подзаконских аката као што је нпр. Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ, Закон о јавним набавкама, Закон о интерној ревизији, јединствених правила и процедура за расходе по буџетским позицијама)
- успостављању и примјени система трезорског пословања и система финансијског управљања и контроле
- измјенама прописа који регулишу радно-правни статус запослених
- развоју система јавних интерних финансијских контрола – PIFC-а у цјелини
- унапређењу транспарентности и законитости у кориштењу јавних средстава
- активнијем приступу институција БиХ у борби против корупције, превара и непотизма
- унапређењу ИТ система и доношењу ИТ стратегија

Поред наведеног, ИТ ревизије које Канцеларија проводи у оквиру финансијских ревизија дале су значајан допринос унапређењу и повећању транспарентности пословања институција БиХ, увођењу ефикаснијих и економичнијих информационих и телекомуникационих рјешења, квалитетнијем лиценцирању софтверских рјешења, унапређењу безбједности информационих система.

10

ревизора

9

ревизија

2000

2020

74
ревизије

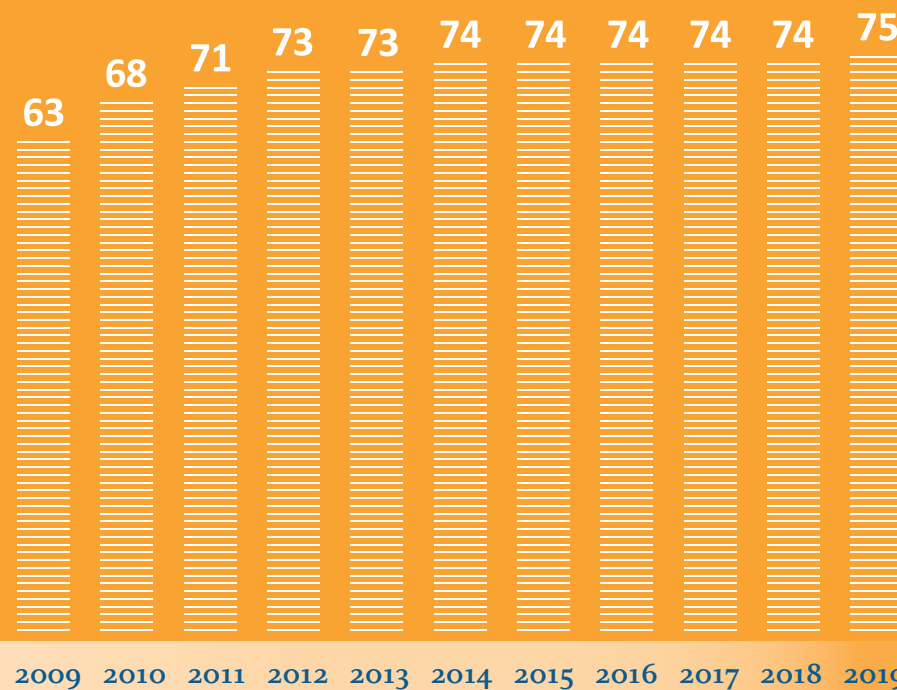
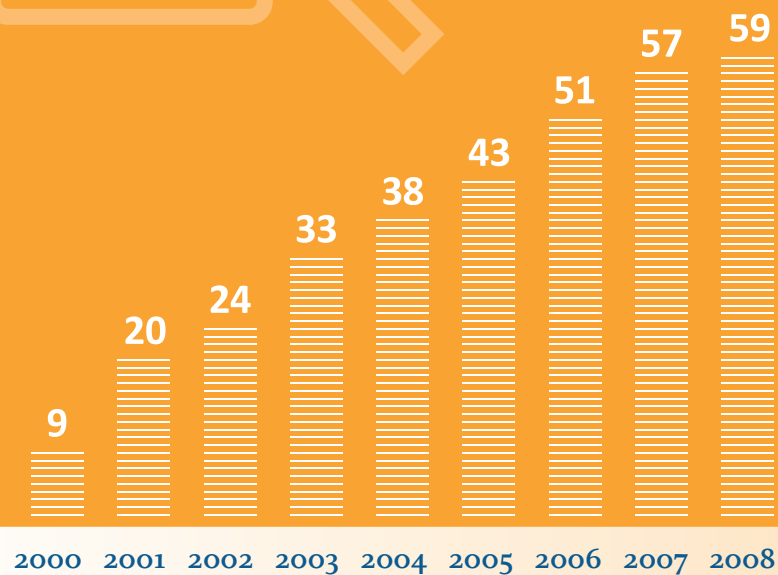

25

ревизора

БРОЈ ИЗВЈЕШТАЈА ФИНАНСИЈСКЕ РЕВИЗИЈЕ

Развој и ефекти ревизије учинка

Прве активности на успостављању ревизије учинка у БиХ су започете успостављањем самих канцеларија за ревизију у БиХ већ 2000. године дефинисањем ревизије учинка једним од стратешких циљева развоја ових канцеларија.

Први корак ка успостављању функције ревизије учинка у БиХ предузет је у јулу 2005. године, када је, у сарадњи са Шведском државном канцеларијом за ревизију (SNAO), на Влашићу организован цјелодневни семинар на ову тему. Поред представника канцеларија за ревизију у БиХ, присутни су били и представници парламената и влада са свих нивоа власти у БиХ. Учесницима семинара су по први пут у цијелости представљени концепт и трендови ревизије учинка у свијету. Општи закључак семинара био је да је овај концепт ревизије неопходна карика за унапређење и развој јавног сектора у БиХ.

Убрзо након тога уследило је и усвајање потребних закона те стварање других неопходних предуслова како би ВРИ у БиХ могле започети с развојем ове нове функције.

Након семинара на Влашићу, приступило се пријему првих запосленика-ревизора учинка- и формирању тимова за ревизију учинка. Започео је процес обављања пилот-ревизија учинка. Први извјештај ревизије учинка Канцеларија је објавила 2009. године. Ревизијом се обрађивао процес запошљавања државних службеника у институцијама БиХ. Студија је рађена уз менторство експерата SNAO-а и изазвала је велику пажњу јавности, Парламентарне скупштине БиХ и других заинтересованих страна јер је представљала новост у сагледавању проблема функционисања јавне управе. Прве ревизије учинка биле су веома захтјевне, како за Канцеларију и за ревизоре који су их радили, тако и за институције које су биле субјект ревизије. Радило се о потпуно новом приступу ревизији у БиХ па је постојало велико неразумијевање од стране институција које су биле навикнуте на редовне процедуре финансијске ревизије. Међутим, како је растао број ревизија постајало је јасније шта ревизија учинка ради и што се може очекивати од извјештаја. Тако је значајно побољшано и разумијевање институција што је омогућило лакше долажење до одговарајућих саговорника и припрему документације.

Данас Канцеларија има 13 ревизора учинка. Од тога, њих пет су вође тимова. Канцеларија је до краја 2020. године објавила 50 ревизија учинка које обрађују проблеме из различитих области јавне управе на нивоу институција БиХ. Укупно је дато преко 360 препорука.

2009 •

1. извјештај
ревизије учинка

Ревизија учинка дала је потпуно нови поглед на функционисање јавне управе. Јавност смо упознали с проблемима у функционисању институција БиХ с аспекта економичности, ефикасности и ефективности. Одређене теме су актуелизоване и тако стављене у фокус јавности. Извјештаји су постали користан материјал за институције БиХ, Парламентарну скупштину БиХ, разна невладина удружења и друге заинтересоване читаоце, а често и основни извор за иницирање и састављање нових приједлога закона и подзаконских аката. Успостављена је добра сарадња с Парламентарном скупштином БиХ у смислу обавезивања институција да извјесте о провођењу препорука ревизије учинка или састављања акционог плана за провођење препорука ревизије учинка.

Реализација препорука није на нивоу очекивања. У зависности од теме, негдје је реализација већа негдје мања. Уз све проблеме у реализацији препорука ревизије учинка, ипак се можемо похвалити и значајним промјенама које су постигнуте у одређеним областима.

Напредак у транспарентности институција БиХ, кориштење налаза ревизије учинка за израду новог Закона о јавним набавкама, значајни искораци институција БиХ у ефикаснијем кориштењу капацитета за пренос података, унапређење управљања царинским терминалима, су само неки од конкретних ефеката нашег рада.

2020 •

50
ревизија учинка

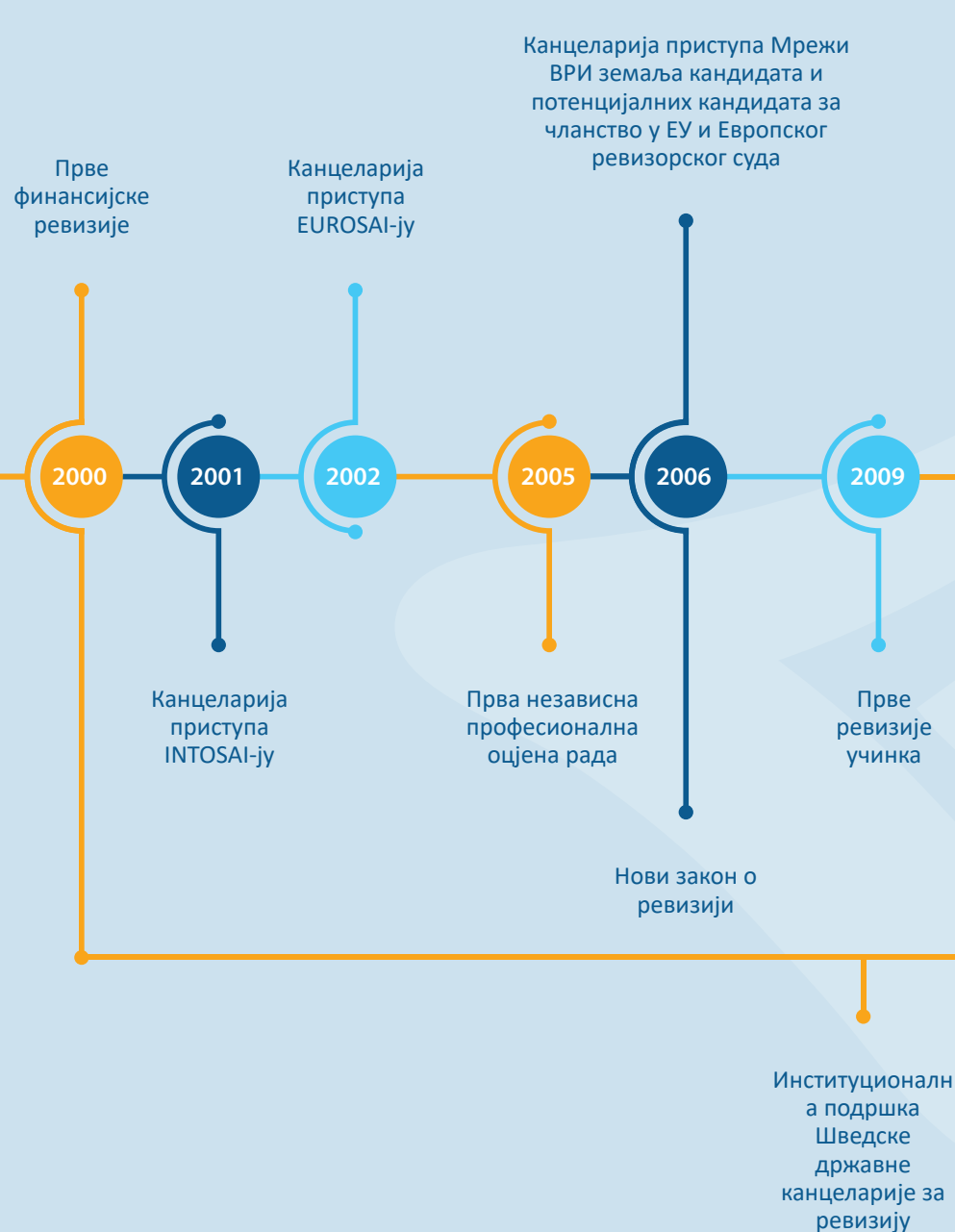

360
препорука

У свакој области из које је рађена ревизија учинка дошло је до одређених побољшања, али и до остваривања одређених уштеда буџетског новца.

Сматрамо да ће ревизија учинка у будућности све више добијати на значају па смо стога максимално посвећени одржавању достигнутог нивоа квалитета самих извјештаја и проналажењу начина за њихово побољшање. Тако смо, 2016. године, успоставили ново одјељење за контролу квалитета ревизије учинка. Предузимањем активности и јачањем процеса контроле квалитета ревизије учинка, Канцеларија обезбјеђује да налази и поруке које даје кроз извјештаје ревизије учинка буду актуелни, а све с коначним циљем да јавну управу и располагање буџетским новцем учинимо одговорнијим уз максимално поштивање принципа економичности, ефикасности и ефективности.

Кључне тачке развоја

Руковођење и особље

Генерални ревизори

Драган Кулина, 2000. – 2008.
Самир Мушовић, 2000. – 2006.

Божана Трнинић, 2008. – 2015.
Џевад Некић, 2008. – 2016.

Ранко Крсман, 2015. – данас
Јасмин Пилица, 2016. – данас

Замјеници генералног ревизора

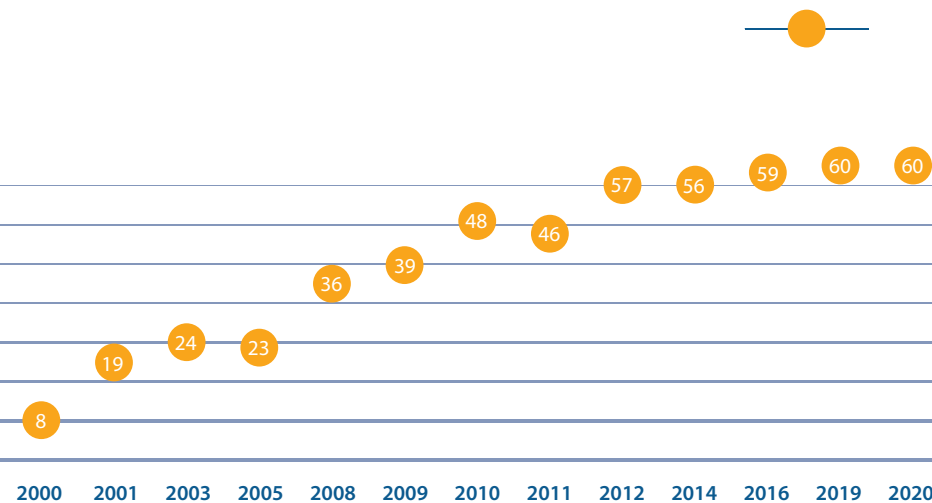
„Руководио сам Канцеларијом у вријеме веома интензивног развоја ревизионе струке у којем су ревизори и комплетно особље Канцеларије израсли у врхунске професионалце. Јако сам поносан на ту чињеницу и представљало ми је задовољство бити на челу такве институције пуних 11 година. Наравно да заслуге за такав развој дијелом припадају и Шведској државној канцеларији за ревизију на основу чије подршке су створени услови за самоодрживу ревизиону институцију која је својим развојем предводила регион.“

Миленко Шего

2000 -2020

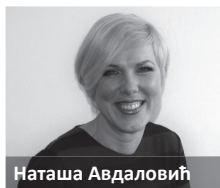
БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ

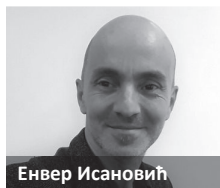
Значајан допринос развоју Канцеларије дало је и њено особље које смо испратили у заслужену пензију:

Фадила Ибрахимовић
Борислав Матић
Влатко Малбашић
Дамир Будимир
Ивица Перић

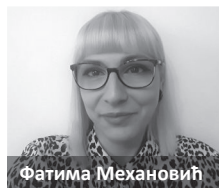
Наш тим

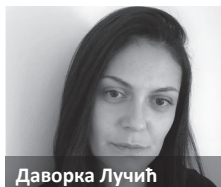
Наташа Авдаловић

Енвер Исановић

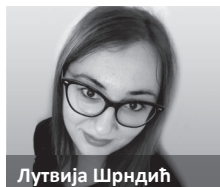
Фатима Механовић

Даворка Лучић

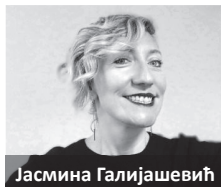
Аднан Мухаремагић

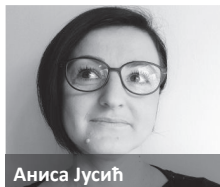
Лутвија Шрндић

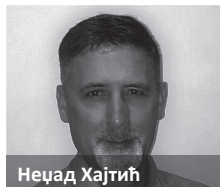
Едис Фочо

Јасмина Галијашевић

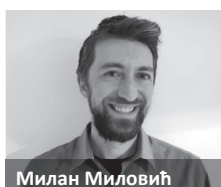
Аниса Јусић

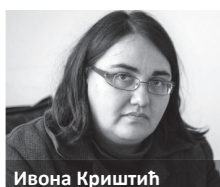
Неџад Хаџић

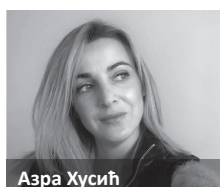
Ивона Беус

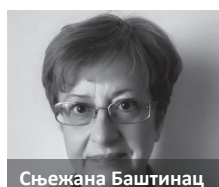
Милан Миловић

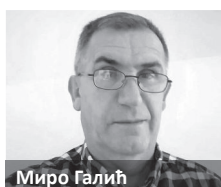
Ивона Криштић

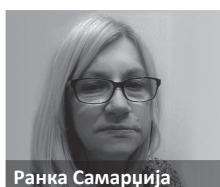
Азра Хусић

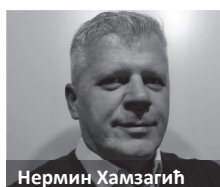
Сњежана Баштинац

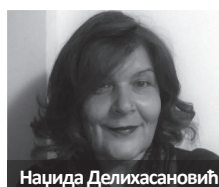
Миро Галић

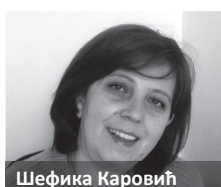
Ранка Самарџија

Нермин Хамзагић

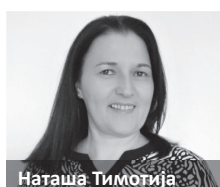
Наџида Делићасановић

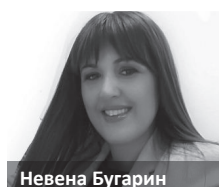
Шефика Каровић

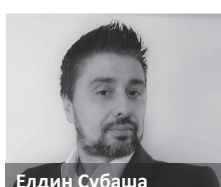
Данијел Јоџић

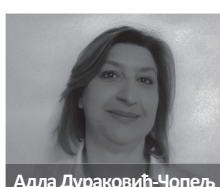
Наташа Тимотија

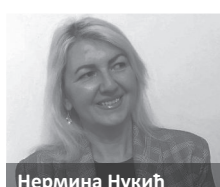
Невена Бугарин

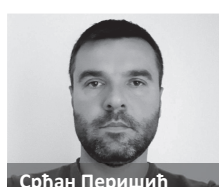
Елдин Субаша

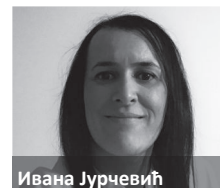
Адла Дураковић-Чопел

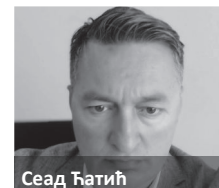
Нермина Нукић

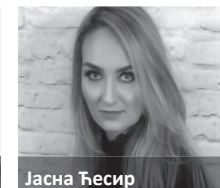
Срђан Перишић

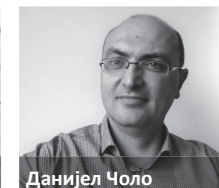
Ивана Јурчевић

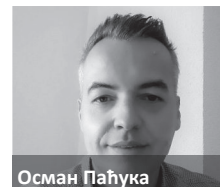
Сеад Ћатић

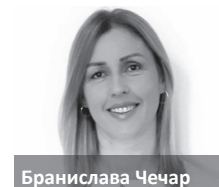
Јасна Ћесир

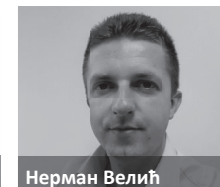
Данијел Чоло

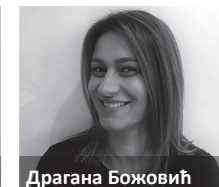
Осман Паћука

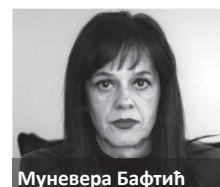
Бранислава Чечар

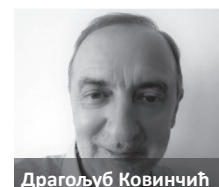
Нерман Велић

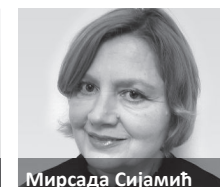
Драгана Божовић

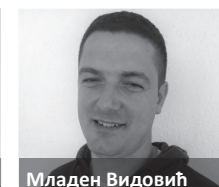
Муневера Бафтић

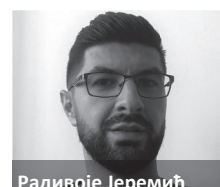
Драгољуб Ковинчић

Мирсада Сијамић

Младен Видовић

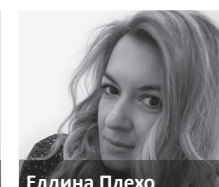
Радивоје Јеремић

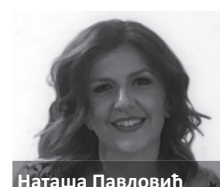
Јелена Андрић

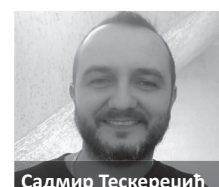
Енес Алић

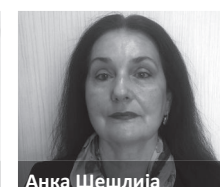
Елдина Плехо

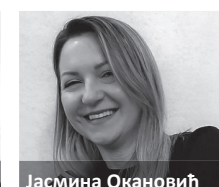
Наташа Павловић

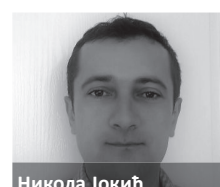
Садмир Тескереџић

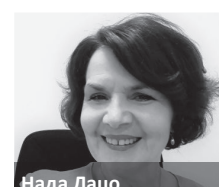
Анка Шешлија

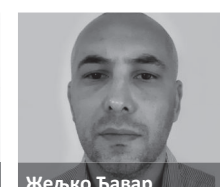
Јасмина Окановић

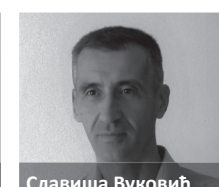
Никола Јоџић

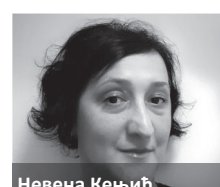
Нада Лацо

Жељко Табар

Славиша Вуковић

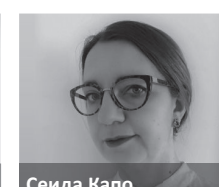
Невена Кеџић

Срђан Крајишник

Магдалена Пејак

Сеида Капо

Институционална сарадња са Шведском државном канцеларијом за ревизију

Шведска државна канцеларија за ревизију (SNAO) је почела пружати професионалну подршку Канцеларији од самог њеног оснивања. Стога са оправданошћу можемо рећи да је тренутни степен развоја Канцеларије, који се често оцјењује као завидан у односу на развој ове професије у региону, директно повезан са подршком шведских колега која је трајала више од 15 година.

У јануару 2000. године, SNAO је потписао уговор са Шведском међународном агенцијом за развој (Sida) чиме је постао институционални партнер врховним ревизионим институцијама у Босни и Херцеговини. Током периода од јуна 2000. године до маја 2002. године, реализована је прва фаза пројекта изградње институционалног капацитета. Циљ прве фазе сарадње био је да се поставе темељи изградње модерних европских ревизионих институција, које ће у Босни и Херцеговини, у процесу транзиције и приближавања европским интеграцијама, служити као примјер осталим институцијама у БиХ. Током тог процеса, снимљене су потребе институционалног развоја и установљене области у којима је потребно дјеловати. На основу тога, направљен је пројектни документ и SNAO је успоставио равноправни партнерски однос са ревизионим институцијама у БиХ. За потребе пројекта, у Сарајеву је отворена и Канцеларија SNAO-а која је била одговорна за имплементацију и вођење пројектних активности.

Поред припрема плана развоја, у првој фази пројекта урађене су и прве обуке финансијских ревизора чији циљ је био оспособљавање канцеларија за ревизију у БиХ за вршење ревизија у јавном сектору у складу са INTOSAI стандардима.

Од јуна 2002. године, пројекат се наставља у склопу друге фазе сарадње. Ова фаза имала је један шири циљ јачања и изградње капацитета канцеларија за ревизију у свим областима развоја које су биле дефинисане у првој фази. То се прије свега односило на финансијску ревизију, као и на све друге функције које служе као подршка финансијској ревизији.

Потписивање Меморандума о разумијевању са Шведском државном канцеларијом за ревизију

„Честитамо 20 година рада!“

Шведска државна канцеларија за ревизију пружала је подршку Канцеларији за ревизију институција Босне и Херцеговине од првог дана њеног оснивања 2000. године. Овај двадесетогодишњи развојни пут резултовао је тиме да ваша институција игра кључну улогу у давању подршке транспарентности и одговорности у пословању институција јавног сектора у Босни и Херцеговини. Поносни смо да смо били дијелом оваквог важног достигнућа. Желимо вам даљи успјех у будућности!“

*Хелена Линдберг
генерална ревизорка
Шведска државна канцеларија за ревизију*

Пројекат сарадње између канцеларија за ревизију у БиХ и SNAO-а, током 2004. године углавном се односио на интензивирање рада на измјенама и допунама закона о ревизији за све три ревизионе институције у БиХ и промијењени фокус подршке у финансијској ревизији. Значајно за тај период су и припремне активности за увођење ревизије учинка у БиХ.

Пројектне активности у 2005. и 2006. години, поред оних који су се односиле на финансијску ревизију, већином су се односиле на увођење ревизије учинка и обуке ревизора учинка за провођење пилот-пројекта ревизије учинка.

Трећа фаза пројекта отпочела је 2007. године потписивањем Меморандума о разумијевању и пројектног документа изградње институционалног капацитета и самоодрживог развоја, а подразумевала је израду, између осталог, плана стратешког развоја три канцеларије за ревизију у БиХ до 2012. године. У циљу постизања квалитетне имплементације пројектних задатака и што бољег доприноса имплементацији, за сваку од области развоја које су дефинисане пројектним документом, успостављене су радне групе које су се састојале од особља трију институција за ревизију и савјетника из SNAO-а.

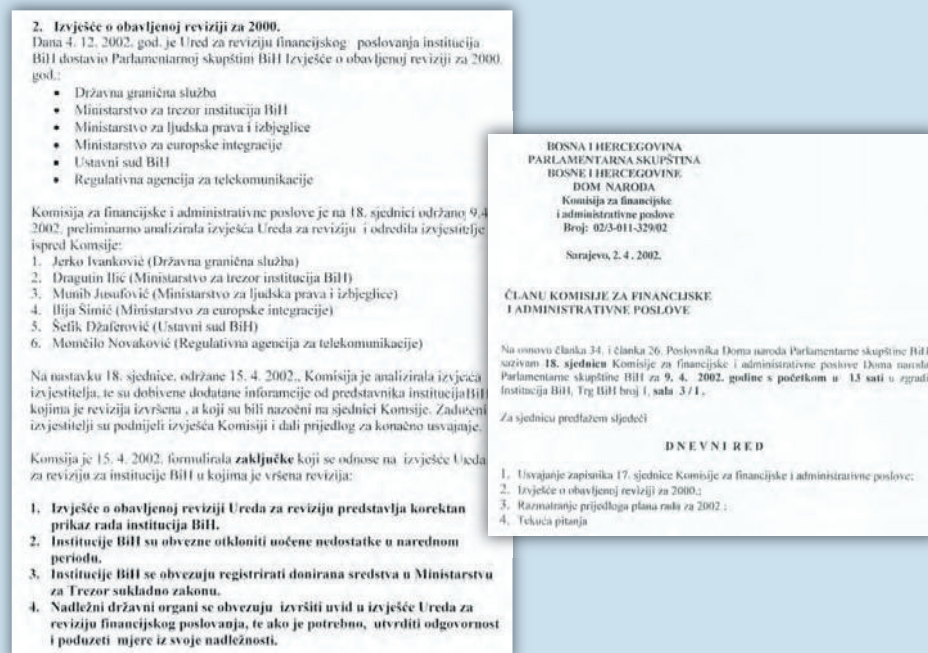
Сарадња је на основу потписаних пројектних докумената и меморандума о разумијевању настављена у два наредна пројектна периода и то: 2010–2012. за подручје ревизије учинка, те 2013 – 2016. за подручја ревизије учинка и финансијске ревизије и ревизије усклађености. Овиме је и окончан дугогодишњи пројект институционалне подршке SNAO-а канцеларијама за ревизију у БиХ и самој Канцеларији, док се сарадња након овог периода одвија у оквиру Мреже врховних ревизионих институција земаља кандидата и потенцијалних кандидата за чланство у ЕУ и Европског ревизорског суда, као и на основу ad hoc билатералних пројеката и пројеката на регионалном нивоу.

Сарадња с Парламентарном скупштином Босне и Херцеговине

Канцеларија за ревизију је организована у складу са тзв. вестминстерским или парламентарним моделом јавне ревизије који је суштински повезан са системом парламентарне одговорности у којем кључни елемент представља однос између парламента и врховне ревизионе институције. У том смислу, велику улогу у унапређењу транспарентности и јавне одговорности имају надлежне парламентарне комисије које, кроз своје дјеловање, подупиру настојања врховних ревизионих институција и, кроз инсистирање на реализацији препорука и праћење њихове реализације, помажу развоју система одговорности у јавном сектору.

Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, путем надлежних парламентарних комисија успостављених на нивоу обају домова, од самог почетка рада Канцеларије прати њен рад и разматра извјештаје о обављеним финансијским ревизијама, а потом и ревизијама учинка.

Први извјештаји о обављеним финансијским ревизијама институција Босне и Херцеговине за 2000. годину разматрани су 2002. године, на 18. сједници Комисије за финансијске и административне послове Дома народа Парламентарне скупштине БиХ.

Дневни ред и записник са 18. сједнице Комисије за финансијске и административне послове Дома народа Парламентарне скупштине БиХ одржане 9.4.2002. године (извор: интернетска страница Парламентарне скупштине БиХ)

Посјета Канцеларији чланова комисија за финансије и буџет Представничког дома и Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, 2016.

У периоду од 2000. до 2008. године, комисије за финансије и буџет обају домова Парламентарне скупштине БиХ редовно су разматрале ревизорске извјештаје, али су се њихове процедуре разликовале по садржају и динамици реализације обавеза. С циљем ефикаснијег рада на обради ревизорских извјештаја и унапређења капацитета Парламентарне скупштине БиХ, уз подршку Одјељења за међународни развој Владе Велике Британије (Department for International Development, DFID), 2008. године усвојен је модел нове методологије за анализу и разматрање извјештаја ревизије садржан у документу названом “Смјернице за преглед и анализу ревизорских извјештаја”.

Усвајањем наведених смјерница, примјеном нове методологије, процес разматрања извјештаја о финансијској ревизији постао је доста ефикаснији и уклопио се у циклус усвајања приједлога буџета за наредну годину.

Као показатељ интензивне фокусираности Парламентарне скупштине БиХ на рад Канцеларије, наведићемо податак да се у посљедњих пет година (од када Канцеларија води интерне евиденције о сједницама Парламентарне скупштине БиХ), преко 100 тачака дневног реда пленарних сједница односило на материјале Канцеларије, док се, у истом периоду, готово 200 тачака дневног реда надлежних парламентарних комисија односило на материјале и извјештаје Канцеларије.

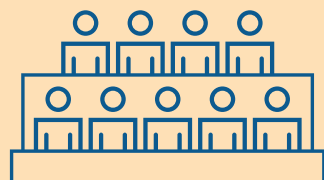

Канцеларија Парламентарној скупштини БиХ, на годишњој основи, доставља преко 80 извјештаја о извршеним ревизијама. Током посљедњих 20 година Парламентарној скупштини БиХ је достављено преко 1000 извјештаја о обављеним финансијским и ревизијама учинка.

Међународна сарадња

Међународна сарадња Канцеларије примарно се одвија кроз чланство у међународним професионалним удружењима и активностима у оквиру тих удружења.

Канцеларија за ревизију је члан Међународне организације врховних ревизионих институција (INTOSAI-ја) од 2001. године и Европске организације врховних ревизионих институција (EUROSAI-ја) од 2002. године. Канцеларија активно учествује у раду ових организација и активностима у њиховој организацији (конгресима, програмима обуке, семинарима, конференцијама, радним групама) које за циљ имају унапређење ревизије јавног сектора и јачање сарадње између државних ревизија. До сада смо учествовали на седам конгреса INTOSAI-ја и шест конгреса EUROSAI-ја.

7 конгреса
INTOSAI-ја

6 конгреса
EUROSAI-ја.

Посјета Франца Фидлера, генералног секретара INTOSAI-ја, Сарајево, 2003.

Канцеларија је била домаћин међународне радионице о имплементацији Оквира међународних стандарда врховних ревизионих институција (ISSAI), 2013.

Сарадња између врховних институција за ревизију земаља кандидата и потенцијалних кандидата за чланство у Европској унији и Европског ревизорског суда (ECA) одвија се у оквирима Мреже врховних институција за ревизију земаља кандидата и потенцијалних кандидата за чланство у Европској унији и ECA-е у којој Канцеларија има својство активног члана.

Значајну подршку активностима Мреже пружа SIGMA, заједничка иницијатива Европске уније и Организације за економску сарадњу и развој (OECD). Канцеларија је, од 2006. године од када је постала активни члан ове Мреже, била домаћином неколико активности организованих у оквирима програма рада наведене Мреже.

Канцеларија је активни посматрач унутар Контактног комитета врховних институција за ревизију земаља Европске уније.

Канцеларија успјешно остварује и билатералну сарадњу с другим државним канцеларијама за ревизију кроз заједничке семинаре, студијске посјете, размјену искустава, знања и информација.

Поред сарадње с другим државним ревизијама и професионалним удружењима, Канцеларија за ревизију у континуитету успоставља и одржава контакте и с другим међународним институцијама и организацијама, попут Свјетске банке, USAID-а, SIGMA-е, GRECO-а, итд.

На годишњем нивоу, Канцеларија у просјеку реализује око 20 међународних активности.

Канцеларија је била домаћин регионалне радионице о паралелним ревизијама учинка на тему енергетске ефикасности, 2014.

Округли сто о независности врховних институција за ревизију одржан је 2016. године у Сарајеву, у оквиру плана рада Мреже врховних институција за ревизију земаља кандидата и потенцијалних кандидата за чланство у Европској унији и Европског ревизорског суда; домаћин догађаја била је Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине

Студијска посјета
представника
Канцеларије Државној
канцеларији за
ревизију Финске,
2019.

Студијска посјета
Канцеларији представника
државних канцеларија за
ревизију Србије и Црне Горе,
2016.

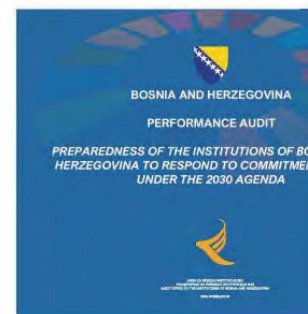

Журнал Европског
ревизорског суда, 2011.

Канцеларија у међународним стручним публикацијама:

Међународни журнал ревизије
јавног сектора, званичне
публикације Међународне
организације врховних
институција за ревизију
(INTOSAI), 2020.

Професионална оцена рада

Квалитет рада Канцеларије у протеклих 20 година предметом је редовног независног екстерног прегледа. Ове независне прегледе проводе међународни стручњаци за ревизију јавног сектора окупљени унутар SIGMA-е.

Први тзв. колегијални преглед (eng. Peer Review) канцеларија за ревизију у БиХ извршен је 2005. године, а односио се на процену стања од оснивања канцеларија за ревизију у БиХ. Један од закључака овог прегледа је:

„Три врховне ревизионе институције Босне и Херцеговине су постигле веома значајне резултате у компликованом окружењу и са веома ограниченим ресурсима. То је, у великој мјери, био резултат веома тијесне сарадње са Шведском националном канцеларијом за ревизију, али је првенствено остварен захваљујући заслугама појединаца, који су учинили да ова тијела профункционишу. И заиста, успостављање и развијање концепта екстерне ревизије у јавном сектору, у тако оптерећеном политичком контексту као што је онај у Босни и Херцеговини, није мало достигнуће.“

Други извјештај о професионалној оцени рада канцеларија за ревизију у БиХ услиједио је 2012. године у којем је, између осталог, констатовано следеће:

„ВРИ у Босни и Херцеговини су релативно зреле јавне институције у поређењу са многим институцијама у којима врше ревизију. Квалитет екстерне ревизије у земљи је поприлично висок. Руководство ВРИ је такође веома посвећено да обезбједи даљи институционални и професионални развој, који се одражава у редовном ажурирању стратешког развојног плана под окриљем КО те на захтјев колегијалног прегледа из 2004, а касније и из 2011.“

¹ Заједничка иницијатива Европске уније и Организације за економску сарадњу и развој (OECD) чији је циљ да подржи реформу јавне управе земаља које се налазе у процесу приступања Европској унији.

Канцеларије за ревизију у БиХ по трећи пут су предметом колегијалног прегледа од стране SIGMA-е 2020. године. Период процјене обухватио је седмогодишњи период рада од посљедњег извјештаја о колегијалном прегледу, тј. 2013–2019. година. SIGMA је, у овом посљедњем извјештају, између осталог, указала на следеће:

„Канцеларије за ревизију су се наставиле развијати и сада су углавном у позицији из које дјелују као релативно зреле институције и у добром положају да надограђују своја достигнућа. Они су јасно развијали своју праксу у складу са захтјевима из међународних стандарда, обављајући ревизиони посао који је релативно високог квалитета. Ревизорске канцеларије уложиле су доста напора на развоју своје ревизионе праксе, укључујући развој и примјену квалитетних приручника и методологија за ревизију и смјерница за контролу квалитета. Из регионалне перспективе, ове канцеларије предњаче својим развојем и ревизијама које проводе у складу са стандардима Међународне организације врховних институција за ревизију (IFPP оквир).“

„SIGMA вам жели честитати на 20. годишњици рада. Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине постигла је много током протеклих 20 година и развила се у водећу ревизиону институцију унутар региона. SIGMA је Канцеларији на овом путовању пружала подршку и задовољство нам је што смо били скромним дјелом вашег развоја и достигнућа. Сигурни смо да ћете наставити вашу позитивну развојну причу те вам желимо пуно успјеха у будућем раду.“

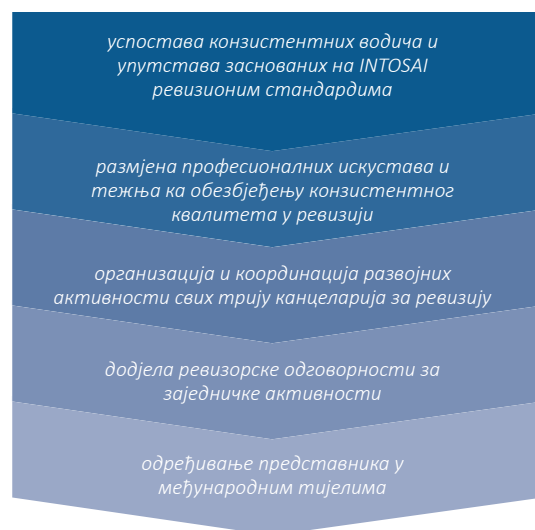
Алистер Сворбрик
виши саветник – OECD/SIGMA

Координациони одбор

Координациони одбор врховних институција за ревизију основан је Законом о ревизији финансијског пословања институција Босне и Херцеговине, а његова функција и дјеловање потврђена и постојећим Законом о ревизији. Чине га генерални ревизори и замјеници генералних ревизора канцеларија за ревизију институција БиХ, Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине.

Основне функције Координационог одбора су:

Конституирајућа сједница Координационог одбора одржана је 5.1.2001. године. Почетак рада обиљежен је усвајањем усклађених Међународних стандарда ревизије и INTOSAI етичког кодекса за ревизоре у јавном сектору.

2001 – 2020

106
сједница
Координационог
одбора

Други о нама...

„Ми смо демократска земља и то бисмо требали да поштујемо, а свако од нас мора знати да је предмет одговорности да има итекаву одговорност свако у свом подручју и да ови **извјештаји Канцеларије за ревизију представљају изванредно богатство** што ми заиста и као политичари и као све институције можемо да дјелујемо на основи доказа, а то је нешто што представља, ипак такве политике представљају суштину демократије у сваком друштву.“

Из транскрипта 72. сједнице Представничког дома
Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине
одржане 04.09.2014. године.

„Ја свакако изражавам **похвале Канцеларији за ревизију**, јер од како су почели да раде ревизију и учинка очигледно је да се ова финансијска дисциплина у трошењу буџетских средстава повећава и ипак значи **имамо ефекте њиховог рада.**“

Из транскрипта 5. сједнице Представничког дома
Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине
одржане 29.01.2015. године

„Ова државна институција игра веома важну улогу у смислу омогућавања **правилног функционисања свих државних институција**. Јачање независности Канцеларије за ревизију институција БиХ, као и унапређивање провођења препорука, важан је корак у правцу јачања владавине права у Босни и Херцеговини. Независност ове институције и њен неометан рад су професионална, етичка и законска потреба.“

високи представник
међународне заједнице за Босну и Херцеговину,
10.02.2016. године

„Дакле, у принципу, **квалитет и транспарентност ревизорског рада на нивоу државе**, држи БиХ да не потоне на само дно, у контексту индекса отворености буџета.“

web портал revizije.info, 6.5.2020.

С поносом и тугом сјећамо се наших
уважених и драгих колега:

*Драган Вранкић
Мирела Бошњак
Мухидин Хафизовић
Сеад Абаспахић*

Желите сазнати више о раду Канцеларије?

Више информација о активностима и надлежностима Канцеларије можете пронаћи на:

 нашој web страници www.revizija.gov.ba

 нашем Twitter профилу [@UredzaReviziju](https://twitter.com/UredzaReviziju)